

JAN HORNÍČEK

HER DES

II

SVĚT PODLE
ANTONIA

HISTORICKÝ ROMÁN

VYŠEHRADEK

Herodes II: Svět podle Antonia

Druhý díl trilogie

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Jan Horníček
Herodes II: Svět podle Antonia – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

JAN HORNÍČEK
HERODES

II SVĚT
PODLE ANTONIA

JAN HORNÍČEK

HER
DES

II

SVĚT

PODLE ANTONIA

VYŠEHRAĐ

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

© Jan Horníček, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-267-3251-8

ISBN e-knihy 978-80-267-3252-5 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-3261-7 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-3262-4 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

*Věnuji tuhle knížku svému tátovi,
který mě naučil číst,
když na to ve škole nestačili.*

ČÁST TŘETÍ

VZESTUP A PÁD

„Potom podle proskripce usmrtili 300 mužů. Když byl zabit Cicero, Antonius mu poručil useknout hlavu a pravou ruku, jež napsala ony řeči proti němu. Když mu byly přineseny, díval se na ně s potěšením a radostí často propukal v chechot.“
(Plútarchos: Životopisy slavných Řeků a Římanů)

[prosinec roku 42 př. Kr.]

Třesnutí cínového talíře o stůl vytrhlo Nikoláa ze zadumání. Polekaně sebou škubl, napřímil se, zamžoural na tyčící se postavu. Vedle hromádky klobásek a propečených kuřecích stehen přistála ještě chlebová placka a korbel piva.

„Můžu?“ zajímal se přichozí, a aniž čekal na odpověď, svezl se na hrubou hospodskou lavici. Nikoláos honem uhnul pohledem – většinou bylo bezpečnější nenavazovat oční kontakt, zvlášť v případě takového pobudy. Z muže čpěl alkohol, a ještě mnohem hůř páchl špínou a nakyslým žluklým potem, jaký z člověka dokáže vymáčet jen bezvýchodnost a strach. Byl nemytý, neholený, spleené vlasy mu zplihle visely přes obličej a zrakem kolem sebe těkal jako jelen, který má v patách smečku.

„Ehm,“ Nikoláovi se zvedl žaludek. Celý den pracoval na svém nejnovějším historickém pojednání, teď už se chtěl akorát v klidu navečeřet a poslední, po čem toužil, bylo dávat se s někým cizím do řeči. Odtáhl se, zatvářil se odmítavě a doufal, že tím to skončí. Neskončilo.

„Poslyš,“ kývl chlap jeho směrem, „ty nevypadáš jako Řek.“ Popadl jednu z klobás a zakousl se do ní, až se kolem rozstříkla horká mastnota. V zapadlé neútluné krčmě byli s výjimkou

šenkýře a dvou mlčenlivých pijáků sami. Smrákalo se, oheň v topeništi se změnil v hromádku palčivě žhnoucích uhlíků.

Nikoláos se nahrbil nad miskou stydnoucí cibulové polévky a snažil se ji do sebe co nejrychleji naházet. Zaplatil už prve, stačilo dojít a zmizet.

Pobuda si mocně přihnul piva, hřbetem ruky si otřel prosedivělé strniště pod nosem a hlučně si odříhl. „Přišel jsi do Athén za studiem?“ mlel si dál svou.

Tohle byl jeden z důvodů, proč Nikoláos neměl rád lidi. Obtěžovali ho, neomaleně mu lezli do prostoru a on neuměl být dost zlý na to, aby je odtamtud vyhnal a jasně si vymezil hranice. „Ano,“ připustil neochotně.

„Tak tak,“ pokýval nezvaný společník a bezděky sáhl po chlebové placce. „Leckomu se to může nelíbit, ale Platónova akademie je nejlepší vzdělávací institucí na světě. Muselo mi být asi jako tobě, když jsem sem přišel z Kilíkie...“

Nikoláos neodpověděl. Pouze se v zarputilém soustředění snažil co nejrychleji vyškrábat lžící z kameninového dna poslední zbytky zeleniny a sýra. Za okny se tiše rozpršelo.

„To jen tak nepřejde,“ prohlásil chlap s uspokojením a odhalil překvapivě bílé a kompletní zuby. „Tak mě napadá: co kdybych pro nás objednal džbáněk vína.“

Nás? Není žádné nás! chtělo se křičet Nikoláovi. Vstal, kolena se mu trásla rozčilením. „Je mi líto, ale obávám se...“

„Co?“ vyprskl pobuda, zakuckal se a pak se hřmotně rozchechtal: „Si myslíš, že tě chci vojet?“

„Ehm?“

„Sedni si, prosím tě. Netvrdím, že nebyly doby, kdy by mě po vzoru Sókratově dokázala pevná chlapecká zadnice rozrajcovat, ale to už je dávno pryč.“

„Já asi radši půjdu,“ hlesl Nikoláos a nerozhodně přešlápl z nohy na nohu.

Z mužova hrdla se vydral dlouhý chraplavý povzdech. „Zůstaň,“ zaprosil. V očích mu kmitlo cosi nesmírně úpěnlivého. Zoufalství, bolest a osamělost, s jakou se Nikoláos dosud nesešel.

Zaváhal. Najednou mu bylo toho člověka líto. *Co mi to udělá prohodit s ním pár slov?* pokusil se přesvědčit sám sebe. Znovu si sedl. „Takže – ehm... i ty jsi tu studoval?“

„Pochopitelně. A pak jsem na Akademii dalších dvacet let vyučoval. – Haló, hostinský, dones nám džbán svého nejlepšího červeného... a taky svícen – vždyť je tu tma jako v hrobě.“ Stíny za šenkovním pultem se úslužně zahemžily.

„Ale to bych o tobě přece musel slyšet.“

„To taky předpokládám.“ Muž si shrnul z obličeje zčuchané vlasy a špinavou rukou s ulámanými nehty se natáhl po propečeném kuřecím stehně. „Nejspíš jsi četl i můj pamflet *O zhoubcích demokracie*.“

Nikoláos na něj zůstal zírat s otevřenou pusou. Teprve před dvěma týdny se dostal k opisu toho slavného zakázaného díla, které navzdory veškerým zákazům potají kolovalo mezi intelektuály. „Timotheus z Tarsu?“ brebtl.

„Osobně,“ olízl si mastnotu ze špinavých prstů. „Přítel Ciceronův. Jeden z největších kritiků současného politického zřízení.“

„Ale...“

„Ale?“ Timotheus si ho změřil. „Chceš říct, že na to nevypadám? Pravda,“ zasmušile pokrčil rameny, „taky jsem si svůj konec představoval jinak.“

„Vždyť tě přece pronásledují,“ vyhrkl Nikoláos, „a na tvou hlavou vypsali odměnu...“

„Já vím, pět tisíc drachem – pěkná sumička. Nenapijeme se?“ dodal, když se před nimi jako kouzlem zhmotnil džbán vína. V temných očích se odrazily zmítající se plamínky čerstvě rozžatých svící.

Nikoláovi klesla brada. Nezmoohl se ani na chabé přikývnutí.

Timotheus rozlil rudou tekutinu do dvou kalíšků a jeden postrčil přes stůl. „Co na mě tak koukáš? Neslyšel jsi, že *bohové nemají rádi šťastné lidi*? Jen si vzpomeň, jak dopadl Periklés, který byl mocnější než většina králů, a přece nedokázal zabránit tomu, aby se ve městě za peloponéské války nerozšířil mor. Postupně viděl umírat své milované Athény, své dva syny a nakonec i sám v hrozných bolestech vypustil duši. Nebo sochař Feidiás, který vztyčil nad Athénami Parthenón a sám hanebně posel ve vyhnanství. Cicerona – největšího řečníka naší doby – našli pohozeného na Foru s useknutou hlavou i rukama... A teď jsem na radě já.“

Nikoláos se otrásl a schoulil. Cítil, jak se do něj dává zima. Řekové se chovali jako nejbezstarostnější ze všech národů, a tak

bylo snadné zapomenout, že se teprve před měsícem u Filip odehrála jedna z největších bitev za uplynulá staletí. Zemí pochodovaly tisíce okupačních vojáků, odpůrci byli nemilosrdně vybíjeni a nikdo si nemohl být jistý životem.

„Člověk by doufal,“ navázal Timotheus a do hlasu mu prosákl trpkost, „že Marcus Antonius po vítězství nad Cassiem přeče jen projevů určitou velkorysost. Jenže opak je pravdou: ještě nikdy nebyl tak malicherný a bez příčiny mstivý... Nu což – na zdraví!“ Obrátil do sebe kalíšek a znovu si dolil.

„Tak proč neuprcheš?“ vyhrkl konečně Nikoláos. „Někam na východ... v Judsku mám přátele, mohl bych tě...“

Timotheus ho příkrým gestem umlčel. „Na to je pozdě. Vypátrali mě a teď už mě ze svých spárů nepustí.“ Pokrčil rameny, lokl si vína. Mihotavé světlo vyřezávalo ze stínů jeho propadlé tváře, rozježené strniště a hluboké pochmurné vrásky kolem úst. Déšť zvolna houstl.

„Vypátrali?“ Nikoláovi přeběhl po zádech mráz.

„Pochopitelně. Nebo sis snad při příchodu nevšiml těch dvou tajných na opačné straně ulice?“

„E?“ Nikoláos se polekaně obrátil, krátkozrakýma očima zapátral ve tmě za oknem. V tu chvíli se zablesklo a za jiskřící clonou kapek vyvstaly bělavou září vypálené obrysy. Nikoláos polkl, zuby mu tiše zajektaly. Jistý si nebyl, přesto se mu zdálo, že se tam v úzkém průchodu s kápí staženou hluboko do čela skutečně hrbí číhající postava. „Musí to tady přeče mít i zadní vchod,“ vysypal ze sebe překotně.

Timotheus se truchlivě zasmál. „To má. Jenže ho samozřejmě střeží taky. Můžeš se jít podívat.“ Potřásl hlavou, sklonil se nad talířem, zalovil mezi klobáskami, jednu si vybral a chtivě se do ní zahryzl. Šťáva mu stekla z koutku úst až na kostnatou, mírně rozechvělou bradu.

Nikoláos vstal. Svět se s ním houpal, jako by nevypil jediný kalíšek vína, ale rovnou tučet. Srdce mu zběsile tlouklo, když se tápavě vyplížil na dvorek, kam si hosté chodívali ulevit. Páchlo to tu močí i všemi ostatními druhy lidských výměšek, padající liják pěníl v kalužích a rozstříkoval řídké bláto.

Prostranství bylo ze tří stran obklopené budovami, ale na té poslední čněla jen nepřilíš vysoká zeď z neomítnutých, drolících se cihel. Na prchavý okamžik Nikoláos zadoufal, že snad právě

tudy by... Jenže pak se na pozadí výhrůžně vztyčila ozbrojená silueta a zhatila tak veškeré rodící se naděje.

Zpátky do šenku se Nikoláos ploužil se svěřenými rameny a myslí plnou neblahých představ. Sklesl na lavici a s těžkým povzdechem přikývl. Do očí se ale Timotheovi nepodíval.

„Netvař se tak provinile.“ Učenec do sebe obrátil další kalíšek, snažil se ovládat, ale ruka se mu třásla. „Není to tvoje vina.“

„Tak co budeš dělat?“

„Jíst, pít a povídat si s tebou, dokud si pro mě nepřijdou. Jak se vůbec jmenuješ, chlapče?“

Nikoláos semkl rty. Všechno se v něm bouřilo, jenže co jiného mohl dělat? Bezradně rozhodil pažemi, v Timotheově výrazu si přečetl trpkou odevzdanost do pastí lapeného zvířete. „Nikoláos,“ utrousil proti své vůli.

„V Athénách jsi dlouho?“

„Něco přes rok...“

„A zatím spokojenost?“

Nikoláos si vlhkou dlaní přejel po čele. Z hrdla se mu pokusilo vydrat zoufalé zaskučení. Opravdu si chce ten člověk povídat právě o tomhle? Nádech, výdech. „Jsem tu šťastný,“ přinutil se říct. „Konečně jsem si ve světě našel místo, kam patřím...“

„To je dobře,“ pochválil ho Timotheus. „Já totiž u tvé generaci někdy postrádám ochotu zvolit si mezi všemi těmi možnostmi, co se jim nabízejí. Mohli by být, čímkoli si záměnou. Jenže oni se namísto toho snaží být vším najednou a ve finále pak pořádně nejsou ničím... Hm, nebo jinak,“ podrábnil se v mastné kšticí. „Představ si to tak, že každý z nás je jako lukostřelec, který na svět přichází s jediným šípem v toulci. Promarníš-li tuhle šanci stát se něčím pořádným, život už ti druhou nedá. Jenže jsou i tací, kteří se tak bojí, že si cíl zvolí špatně, až nakonec po šípu vůbec nesáhnou a veškerý čas své existence vyplývají v bezúčelném váhání. Dává to smysl?“

„Asi?“

Timotheus se spokojeně ušklíbl. Navzdory té trapné, bezútešné situaci na něm bylo vidět, jak se rozechřívá a jak si vychutnává svou mentorskou roli: „Takže ty už ses rozhodl, čím chceš být?“

„Historikem,“ hlesl Nikoláos po pravdě a cítil, jak se mu hluboko v duši něco převrací.

Timotheus se na něj dlouho díval. „Možná,“ hlas se mu zlomil, „až ti jednou dojdou témata, zkus si vzpomenout a napsat třeba i o mně pár řádek...“ zajíkl se, polkl, ostýchavě zatěkal očima kolem.

Zavrzaly panty, vstupní dveře se rozlétly, bouchly o zeď, na hliněné, uroasanou slámou pokryté podlaze zadusaly okované boty. Nikoláos se poděšeně ohlédl, ale ještě předtím stačil zaznamenat, jak Timotheus zesinal a jak mu ústa zkřivil strach smíšený s bezbřehou nenávistí.

Do krčmy vpadl půltucet černě oděných pretoriánů. Pohybovali se úsporně a tak tiše, že ani zbroj nezachřestila, a přece jejich přítomností vzduch zhoustl, až byl rázem k nedýchání. Když se rozmístili mezi stoly, zdálo se pojednou, že jejich obrovité rozložené postavy zcela vyplnily prostor.

Veškerou Nikoláovu pozornost však posléze přilákal muž opírající se o veřeje. Hladce oholený, zhruba čtyřicetiletý, v bílém chitónu, bílém plášti a bílých sandálech. Pokýval, usmál se, vkročil dovnitř. Nikoláos za jeho zády rozeznal hranatý obrys zastřešených nosítek.

„Dobrý večer vespolek,“ pozdravil příchozí řecky, byť se zřetelným latinským přízvukem. Byl vysoký, štíhlý, ale se svalnatými pažemi; kučeravé vlasy měl dosud husté, jakkoli již na skráních prokvetlé šedinami. Ušlechtilá tvář s pevnými rozhodnými rysy, plné smyslné rty, aristokratický nos, linie brady – nemohlo být pochyb, o koho jde, vojáci mnoho dní nosili ulicemi portrét vítězného vojevůdce. Nikoláa přesto zaskočila zdrcující autorita, která z Římana vyzařovala – ten z každého nedbalého gesta čišící pocit převahy.

Marcus Antonius obešel lavici, stoupl si napravo vedle strnulého Timothea a rozšafným gestem ho objal kolem ramen: „Tak se zase setkáváme, starý příteli – inu, svět je malý.“

Timotheus ucukl, jako by ho uštkla zmije. Krve by se v něm nedořežal. „Kéž skončíš v pekle,“ zachřel a chvíli to vypadalo, že se vzteky zadusí.

„Proč hned tak zhurta?“ podivil se Antonius, v nebesky modrých očích se mu přitom zračila chlapecká nevinnost. „Mám už po krk všeho toho vraždění a válek. Přišel jsem si v klidu popovídat, beze zloby, hořkosti a vzájemného osočování...“

„Na co si tu hraješ?“ vyprskl zuřivě Timotheus. „Ty, který máš na rukou krev nejlepších mužů své doby.“

Antonius se zakabonil, poodtáhl se, zatvářil se dotčeně. Chvilí si nespokojeně prohlížel svoje čerstvě vymydlené dlaně, jako by se na nich měly doopravdy objevit rudé stříkance. A pak je s tázavým výrazem přistrčil Nikoláovi pod nos. Když ale ani u něj nenašel zastání, pokrčil rameny a povzdechl si: „My si nerozumíme. Chtěl jsem to celé vyřešit po dobrém...“

„Ale já to chci po zlém!“ Timotheus zašátral pod pláštěm, vytrhl odsud dýku a v zoufalém pokusu se s ní po Antoniovi rozehnal. Žádný z přítomných pretoriánů nestihl zareagovat včas. Tenká čepel se mihla nad stolem a směrem k obnaženému Římanovu hrdlu.

„Vážně?“ povytáhl Antonius obočí, když Timotheovu ruku bez větších obtíží zachytil. Zesílil stisk, chlapík sebou marně zasmíтал v jeho železném sevření.

„Víš,“ pokračoval nevzrušeně Antonius, „zklamal jsi mě už tehdy tím pamfletem o proskripcích... a to jsem ještě netušil, jakou v sobě nosíš zavilost a vzdor.“ Udeřil Timotheovým zápěstím o hranu stolu, až to křuplo, a dýka se zazvoněním odlétla do tmy.

„Ty bezbožná svině...“ zaskučel Timotheus a pokusil se po Antoniovi plivnout.

Římanův pohled potemněl, jako když se bouřlivou bezmésíčnou nocí zahemží démoni. Přehmátl si a paži, kterou dosud pevně svíral, zkroutil tak, že v rameni suše zapraskalo. Zařinčel překocný cínový talíř, když Timotheovu tvář přirazil k desce stolu, klobásky se rozkutálely. „Neopovažuj se,“ zasyčel mu nahrbený Antonius zblízka do obličeje.

Timotheus bolestí hekl, zařal zuby, rty mu však posléze zvlínil úsměv. „... a jejich hlavy se povalovaly na ulicích ve velikých hromadách spolu se zakrvácenými pozutínanými údy. Bujela zrada a udavačství, na povrch postupně prosakovala veškerá lidská zkaženost, až se nakonec počalo s vraždami kupčit...“ pustil se do citování svého spisu *O zhoubcích demokracie*.

Antonius obrátil oči v sloup a okázale zakroutil nad Řekovou zatvrzelostí hlavou. „Proč musíš všechno komplikovat? Vždyť by stačilo připustit, že ses mýlil. Prohlásit zavedení proskripcí

za nevyhnutelné a dodat, že je to ostatně pouhý nástroj, u nějž záleží, jak se použije. Nebudeme přece odsuzovat nůž za to, že jím člověk může říznout, nebo oheň, že se kdosi popálil.“

„Sám víš,“ sténal Timotheus, ruku zkroucenou do nepřírozeného úhlu, z úst surově přimáčknutých k ohmatanému dřevu mu vytékal pramínek slin – Nikoláos musel chtít nechtě obdivovat jeho statečnost, „jak nevhodné je přirovnání proskripce k noži nebo ohni. Ani jedno totiž tak snadno nekřiví lidský charakter.“

„Ale nepopíráš, že proskripce zavedl už blahé paměti Cornelius Sulla? Stejně jako my nyní i on sestavil seznam politických odpůrců určených k likvidaci, vypsál odměny. Jenže pak veškerou takto nashromážděnou moc vrátil lidu a římská demokracie se nebývale upevnila.“

„A ty snad hodláš moc vrátit? Nebo si ji naopak po Caesarově vzoru nadobro usurpuješ?“

Antonius si odrkl, zjevně popuzen směrem, kterým se disputatione ubírá.

„A krom toho,“ vedl si Timotheus dál svou, „tě od Sully odlišuje ještě jiná věc. Narozdíl od něj nemáš svědomí ani zábrany. Jsi zhýralý ničema zkažený až do morku kostí.“

Antonius sebou škubl. Bylo vidět, jak jím lomcuje záchvat vzteku. „Stačilo! Nezhoršuj si to ještě...“

Timotheus ale nebyl k zastavení. Co na tom, že se nad tím ten druhý zlověstně tyčil a mohl mu paži kdykoli zlámat jako suchou větev? Stal se filozofem a jako takový byl zvyklý říkat, co považoval za správné říct: „Nenechal jsi snad popravit svého někdejšího přítele Decia Rufa jen pro bezvýznamný osobní spor? A nevyškrtl jsi naopak ze seznamu skutečného provinilce Coponia, když ti byla po vůli jeho krásná choť? Snažíš se předstírat vladařské kvality, a přitom se chováš jako kramář a bezskrupulózní lotr.“

Antonius vycenil zuby. Pohledný obličej mu poznenáhlu ztvrdl v děsivou rozšklebenou masku, jako by se nad stolem ani nehrbil člověk, nýbrž krvežíznivý záštiplný skřet. „Pravda,“ ucedil. „Nemám svědomí. Zato však mám moc nad životy druhých. I nad tím tvým.“ Pustil Timotheovu paži, znuděně se svezl vedle něj na lavici, luskl prsty. Za zády se mu bezhlesně převalil obrovitý stín.

Pretorián se jediným krokem přesunul ze tmy do záře svíček. Rysy měl ostře řezané, pohled nelítostný, v mozolnatých pěstech svíral tenký kožený pruh. Naučeným pohybem přehodil Timotheovi smyčku kolem krku. A vši silou zatáhl.

Řek zachrčel, zalapal po vzduchu jako ryba a marně se pokusil nahmátnout řemen, který se mu na hrdle zadrhl. Zazmítal sebou a v němém zápasu se kolem sebe rozehnal pažemi. Oči mu vylezly z důlků, z úst mu vyhřezl nateklý zčernalý jazyk. Dlouho trvalo, než konečně vypustil duši. Poté voják naposledy škubl pěstmi, až se mu mohutné svaly zařaly, a vy vlekl čerstvého nebožtíka na ulici.

Antonius seděl a zcela neúčastný k té podívané si pohrával s kalíškem vína. Přičichl k obsahu, zamračil se, zkřivil rty, usrkl. Načež zvedl hlavu a zpříma se zadíval na Nikoláa: „A ty jsi, chlapče, kdo?“

Nikoláos se příkrčil. Ten hladový, pronikavý pohled se mu zařízl do duše jako vyvrhovací nůž. Škytl, divže se strachy nerozeštkal. Vypravit ze sebe nebyl schopný ani slovo.

Antonius si povzdechl. Znovu zkusmo upil vína a zbytek se znechuceným výrazem vyšplíchl pod stůl. „Věř mi, že mě netěší, jaký v druhých probouzím ostych, ale co nadělám? Předpokládám však, že jste se s Timotheem neznali a že ty osobně proti mně nic nemáš. Že ne?“

Nikoláos polkl. Chtěl odpovědět, ale jazyk mu úplně zdřevěněl. Aspoň tedy co nejrozhodněji zavrtěl hlavou.

„Myslel jsem si to. Stejně by mě ovšem zajímalo, jak se jmenuješ.“

Z Nikoláa vypadlo jen nesrozumitelné, přiškrcené zachrčení.

„Prosím?“

„Ni-hm... Nikoláos,“ zmohl se posléze.

„Odněkud z východu?“

„Z Damašku...“

„Nepovídej,“ rozjařil se Antonius. „Levanta, tam to mám rád. S nostalgií vzpomínám na Pompeiovo tažení a jak jsme pak dobývali Jeruzalém. Pomáhal nám tehdy se svými těžkoodenci Idumejec Antipatér. Říká ti to něco?“

Nikoláos neochotně přikývl.

„Vida, vida!“ Antonius si zamnul ruce. „Ale slyšel jsem, že starý generál měl v poslední době nějaké potíže. Nebo se pletu?“

„Je od loňska mrtvý,“ špitl Nikoláos.

„Aha, no jo, už si vzpomínám: to jsou hodně nepříjemné potíže.“ Říman se zvonivě zasmál. „Znáš i podrobnosti?“

Nikoláos se ošil. Úzkost ho svírala železnými prsty. Jenže nebylo kam dál ustupovat, neblahé politické souvislosti si ho beztak nakonec najdou. Nadechl se, naposledy zaváhal a potom se po hlavě vrhl do té nebezpečné kalné vody. Cassius a jeho odchod ze Sýrie; občanské války; Malichus, Helix, Antigonás; otrávené víno; a posléze navzdory veškerým očekáváním vítězství Heroda s Fasaálem. To všechno se z něj vyřinulo v jediné mohutné záplavě slov jako z proříznutého měchu. Jako by si tak aspoň na chvíli mohl Antonia udržet od těla.

„Hm? Jsi překvapivě dobře informovaný. Odkud tohle všechno víš?“

Snad měl v tu chvíli zpozornět, leč nikdy nebyl právě pohotový a ani teď se už včas zarazit nestačil: „My se s Herodem známe roky a...“ zbytek věty se mu vzpříčil v hrdle. Vzpomněl si na Timotheovy vyvalené oči a pochopil, že nejspíš spáchal nenapravitelnou hloupost.

„Ale! To mě zajímá, pokračuj.“

Nikoláos polkl. Křečovitě propletl tenké prsty. Seděl tam jako zařezaný. A pouze cítil, jak mu po zádech stéká studený pot.

„Jen se neupejpej a vyklop to. Znáte se roky. A dál?“

Nikoláovi se po tvářích rozkutálely bezmocné zoufalé slzy. Snad ještě nikdy neměl takový strach. Nakonec se vzdal. „Píšeme si,“ škytl. „Každý měsíc.“

„No výborně,“ plácl ho Antonius zvesela po rameni, „to je mi náhodička. Už si vybavuju, nač jsem se chtěl Heroda vyptat: Jak že to měl s tím zpropadeným Cassiem; a proč si tak nešikovně vybral stranu...“

Víš ty co? Nejlepší bude, když se u mě zítra zastavíš a pomůžes mi dát dohromady nějaký pěkně stylizovaný, přátelský list.“

POZVÁNÍ DO TARSU

„Antonius pokračoval přes Makedonii do Asie. Když dorazil do Bithynie, sešli se u něj delegáti z mnoha zemí, aby mu vyjádřili svou loajalitu a žalovali na své nepřátele, připomínalo to Pompeiův příjezd do Damašku před nepříliš mnoha lety.“

(Solomon Zeitlin: Vzestup a pád Judského státu)

[leden roku 41 př. Kr.]

Fasaél se na Elišebu láskyplně zahleděl. Pochrupovala vedle něj nevinná a bezstarostná jako spokojené zvířátko. Cítil, jak se mu sevřelo srdce. Den ode dne mu ta dívka připadala krásnější.

Ložnici zalévalo dopolední slunce prosakující přes závěs. Bylo pozdě, Fasaél už měl dávno vstát a vydat se za svými povinnostmi. Jenže se k tom pořád nedokázal odhodlat: věděl, jak bolestně bude tam venku postrádat teplo jejího nahého těla a vůni po polštáři divoce rozhozených vlasů. Natáhl se, konečky prstů jí přešel po šíji a pomyslel si, že se sladce chutnajících doteků její kůže jaktěživ nenabaží.

Víčka jí zamžikala, otevřela oči a zpytavě se zadívala do těch jeho. Na tváři se jí objevily dolíčky, plné rty jí zvlnil pobavený nezbedný úsměv: „Copak? Něco bys chtěl?“

„Ehm...“ zajíkl se. Miloval ji víc, než dokázal vyjádřit slovy, a tak si ji k sobě raději jen mlčky přivinul.

Zavrňela, dlouze si vzdychla – napůl úlevně a napůl roztočeně. Dlaní mu sklouzla po žebrech až k bokům. Začala ho s hladovou samozřejmostí líbat na krk, ramena a hrud.

V tu chvíli se rozlétly dveře a někdo neomaleně vrazil dovnitř. Na kamenné dlažbě zaskřípěly okované sandály. Fasaél se zprudka obrátil, srdce se mu překotně rozbušilo. Vztyčil se na lokti a Elísebu tak ukryl za sebou. Sevřel pěsti připravený hájit ji vlastním tělem, všechny svaly se mu napjaly. Jako by mezi ní a nezvaným návštěvníkem vztyčil zeď.

„Ty?“ hlesl nevěřicně a hlas se mu přitom vzteky zlomil.

„Vstávej, bratře,“ procedil Herodes mezi zuby. „Musíme si promluvit.“

„Zbláznil ses? To snad nemyslíš vážně...“

„Ihned!“ zavrčel nekompromisně Herodes. Otočil se na patě a z ložnice zase vypochoďoval, aniž považoval za nutné za sebou zavřít.

Fasaél sklesl zpátky do polštářů a ztrápeně si povzdechl, když viděl, jak se Elíseba s příkrývkou přitaženou k bradě zahanbeně, vyplašeně schoulila. „Nezlob se,“ zkusil ji uchlácholit, „však víš, jaký je.“

V očích jí hněvivě zablýsklo. „Je to tvůj mladší bratr,“ zaprskala, „vážně strpíš, aby si k tobě tohle dovolil?“

Znovu si povzdechl, překulil se a vymotal se ze změti příkrývek, na kterých navrchu ještě ležela huňatá medvědí kožešina. Zima se do něj dala téměř okamžitě – ještě dřív, než si přes bederní roušku stačil přetáhnout tuniku a přes ramena přehodit podšitý vlněný plášť. Začínal Ševat, nejstudenější měsíc v roce, a jediný železný koš se žhnoucím uhlím nedokázal rozehnat chlad, který sem prosakoval zvenčí a sálal i z promrzlých kamenných zdí velekněžského paláce. Chvatně si obul sandály na zábnoucí nohy, a zatímco šněroval jejich kožené tkanice, pozoroval, jak se mu dech u úst sráží v obláčky páry.

„Miluju tě,“ utrousil nepřesvědčivě a neměl odvalu se na ni podívat.

„I já tebe,“ zaslechl ještě, než vyšel z ložnice a pečlivě za sebou zavřel.

Na opačné straně rozlehlé přijímací síně si ve dveřích na terasu povšiml Heroda, který se opíral o sloup, upíjel ze zlatého poháru a zasmušile shlížel dolů na Jeruzalém. Fasaél si přitáhl plášť blíž k tělu, otrásl se – přičemž si sám nebyl jistý, zda chladem, nebo potlačovanou zlostí – a zamířil k němu.

„Co je tak bezodkladného,“ zajímal se nasupeně, „že se musíš chovat jako hulvát?“

Herodes si ho změřil nevyspalýma, krví podlitýma očima: „Dovedl bys vládnout Judsku?“

Fasaélovi se v břiše cosi převalilo, vedle hněvu a nechuti cítil, jak mu pod žebry pomalu klíčí strach. „Nerozumím, jak to souvisí...“

„Ptal jsem se,“ zopakoval Herodes vyčerpaným, vyhaslým hlasem, ve kterém však zaskřípěla i přemáhaná netrpělivost, „zda bys dovedl vládnout Judsku.“

Fasaél dobře věděl, že má právo být na bratra našťvaný – tak proč ho najednou přemohl takový zmatek: „Co se stalo?“

„V noci přišel list z Athén. Od Marca Antonia.“

Fasaélovi se stáhlo hrdlo. „Dobře,“ vyrazil přiškrceně, „ale to přece ještě neznamená...“

„Neznamená?“ Herodes si odfrkl. Zašátřal v zářnadrí, vylovil pergamen, přikročil k Fasaélovi a svitek mu rozevřenou dlaní připlácl na hrud. „Jen si to přečti.“

Fasaél list křečovitě sevřel mezi prsty.

„Nebo víš co? Radši tě toho ušetřím. Dáš si hlt svařeného vína?“ Sáhl po číši na nedalekém stolku a Fasaélovi ji podal. Zasmušile si promnul vous, ve kterém se nedávno objevily první stříbrné nitky. Čelo se mu svažilo a ustarané vrásky prohloubily, když pokynul ven na terasu a rovnou se také tím směrem pustil.

Fasaél se mu beze slova držel v patách. Poryv větru svištícího nad městem ho šlehl přes tvář a zacloumal mu cípy pláště, na holých lýtkách naskočila Fasaélovi husí kůže. Bylo tu jako po vymření. Z okrasných květináčů trčely dávno opadané oschlé stromy podobné k pošmournému nebi vzepjatým hnátům na kost vyhladovělých dětí. Řezavé ticho rušil jen šustot převalujícího se listí a vzdálené krákorání havranů. Až mu to připomnělo opuštěný hřbitov.

Zatoužil uniknout z té chmurné zimní scenérie zpátky do tepla, jenže Herodes měl očividně jiné plány – přinejmenším stolek u kamenného zábradlí čerstvě prostřený pro dva to naznačoval. Mladší bratr už se posadil, a zatímco čekal, až se k němu připojí i Fasaél, hleděl dolů na svahy poseté chýšemi z hlíny,

trámů a rákosu, které jako dílky obrovité mozaiky utvářely Jeruzalém. Nad plochými střechami se vznášely vzájemně propletené stužky kouře.

„Někdy přemýšlím,“ kývl Herodes k městu, „kolik z nich si asi nestačilo přes léto nachystat dostatek dříví na otop. A teď s jektajícími zuby žebrají u sousedů nebo jen marně bědují.“

Fasaélovi se ta představa ani trochu nezamlouvala: „Chtěl jsi mluvit o dopise.“

„Hm. Pochopitelně.“ Herodes si vzal z misky s ovocem jablko, vyhodil ho do vzduchu a zase chytil. „Ale budiž: ve stručnosti. Antonius mě zve do Tarsu. Prý si chce poslechnout o mé spolupráci s Cassiem z první ruky.“

Fasaél klesl na židli naproti němu. Poslední zbytky nelibosti, které k mladšímu bratrovi cítil, se rozplynuly. Zbyla stravující obava a bezúspěšnost: „Co budeš dělat?“

Herodes pokrčil rameny. „Předám ti panovnické povinnosti. Zítřka se v Jaffě nalodím na galéru. A potom děj se vůle Boží. Počítám ale s variantou, že už se nevrátím.“

Fasaél sklopil oči, zoufale si skousl spodní ret, rozhodil pažemi. Hlavou se mu honily všechny zkazky o tom, jak se vítěz od Filip krutě mstí na svých protivnících. „Přece ještě,“ zachraptěl a musel se napít, jak mu vyschlo v hrdle, „nebude nutně tak zle.“

Herodes se uchechtl, pohled mu potemněl, zaskřípěl zuby. „Proskripce. Říká ti to něco?“

„To bylo za občanských válek, které však skončily. Časy se mění a nejspíš se změnil i Marcus Antonius.“

„Vážně?“

„Rozhodně,“ vyhrkl Fasaél – v první řadě, aby přesvědčil sám sebe. „Prý odložil zbroj, oděhl se do bílé tuniky a prohlásil, že místo vojáka se raději stane filozofem. Začal pravidelně navštěvovat Akademii, a údajně dokonce obchází po večerech taverny a zapřádá s místními učené dispute...“

„A ty tomu věříš?“

Fasaél měl dojem, že se topí, jen stěží nasál do plic vzduch. Nikdy nebyl dobrý ve lhaní, o to horlivěji však přikyvoval. „Vzpomeň si, že v mládí Antonia také všichni považovali za nenapravitelného zhýralce. Jenže on se pak dal k armádě, skoncoval s hazardem i nezřízeným pitím a hned při prvním tažení se

vyznamenal natolik, že si ho Caesar nedlouho poté vybral jako svou pravou ruku.“

Už nedodal, že Antonius narukoval proto, že spolu s kumpány oddanými hrubým požitkům nasekal dluhy ve výši dvou set padesáti talentů a musel před rozhněvanými věřiteli prchnout z Říma. O trvalém polepšení ostatně nemohla být ani řeč. K Caesarově neskrývané nelibosti nadále střídal obdivuhodné vojenské úspěchy s obdobími marnotratné požívačnosti. Takže na jedné straně dopomohl nezanedbatelným dílem k vítězství u Farsala, když se svěřenými legiemi překročil během jara rozbouržené Iónské moře, ačkoli všichni tvrdili, že je to nemožné. A na druhé se ožíral v nevěstincích s kejklíři, potulnými herci a vysloužil si pověst svůdce vdaných žen...

Herodes se zamyšleně zakousl do jablka. „Uvidíme.“

„Ví to Mariamně?“ vypadlo z Fasaéla bezděky.

„Co by měla vědět?“ Herodovi vzteky přeskočil hlas. „Že se mě konečně zbaví?“

„Přišlo mi... že se to mezi vámi lepší. Že se vám daří nacházet společnou řeč – třeba včera při hostině...“

„To sotva,“ odfrkl si Herodes. „Nemám v lásce takové štěstí jako ty.“

„Ehm?“ Fasaél provinile sklopil pohled a neklidně si poposedl.

„Je to pořád stejné: miluju ji a ona mě ne. Dřív snad mezi námi byla určitá náklonnost, ale to je pryč. Že jsem si vynutil zasnuby, mi nikdy neodpustila. Je připravená uzavřít se mnou politický sňatek, protože mám moc a protože musí – a o to víc mě bude nenávidět. Navíc její matka – nevynechá jedinou příležitost, kdy mě může očernit a poštvat Mariamně proti mně...“ Vztekle mrštil zpola snědeným jablkem dolů do města.

„Přesto...“ odvážil se namítnout Fasaél, „nepůjdeš se s ní aspoň rozloučit?“

Herodes zaskřípěl zuby. „A k čemu by to bylo? Nepotřebuju jitřit nezahojené rány... Ty nebudeš jíst?“

Fasaél překvapeně zamrkal, ta otázka ho zaskočila. Úplně zapomněl, že má hlad a že se stůl před ním prohýbá pod tíhou vybraných krmí. „Ehm,“ nabral si hrst datlí a všechny najednou si nacpal do úst.

„Půjdu,“ uzavřel Herodes. „Jen prosím počítej s tím, že odpoledne zasedne Státní rada. A že ti při té příležitosti předám vládu nad Judskem.“

Blížila se půlnoc a v promrzlém velekněžském paláci bylo ticho jako v hrobě. Mariamně si utrápeně povzdechla. Ze všech stran na ni dotíraly neodbytné myšlenky, a ne a ne usnout.

Od prsou k bedrům se jí šířil čím dál větší neklid. Zavrtěla se pod hromadou příkrývek jako veliký nespokojený červík, nohy samy sebou zazmítaly. Překulila se, zlostně plácla hlavou o polštář a k povzdechu přidala rozmrzelé zafunění.

Když nepomohlo ani to, vzdala se. Protřela si oči a zahleděla se do chladem zhoustlé vyčítavé tmy. Prsty si promnula rozbolavělé spánky. Tránila se a nevěděla si s tím rady. Nebo lépe řečeno: On ji tránil!

Věděla, že by se měla jít s Herodem rozloučit – a vlastně i chtěla. Na druhou stranu byla příliš pyšná, aby mu dokázala odpustit, co udělal. Pravda, uplynul už více než rok, ale to se jí tehdy nemohl aspoň zeptat na názor? Nechápal, jak ponižující bylo, když jí prostě oznámil, že se rozhodl si ji vzít, a rovnou domluvil s její matkou podrobnosti? I při pouhé vzpomínce se jí pořád ještě chtělo vztekat se, škrábat a kousat.

Nebyla si jistá, jak by odpověděla, kdyby k tomu dostala příležitost. Ne snad, že by měla vyhlídnutého jiného muže – jen vždycky doufala, že se jednou vdá z lásky, a Heroda nemilovala. Možná mohlo být všechno jinak, kdyby to mezi nimi tolikrát nepokazil. Byly chvíle, kdy se ze vzájemné blízkosti začal v jejím srdci pomalu rodit něžný cit – jenže on tu dosud křehkou a zranitelnou květinu pokaždé surově zašlapal. Když si pod hvězdami vynutil polibek, který mu nechtěla dát. Když se oženil s jinou. Když se s ní zasnoubil proti její vůli... Rozbil všechno hezké, co mezi nimi bylo, a od té doby to zůstalo rozbité.

Nikdy nepochybovala, že mu na ní svým způsobem záleží, že pro něj znamená víc než politický zisk. Jenže brzy už v jeho přítomnosti nedokázala svobodně dýchat. Dusila se všemi nevyžádanými projevy náklonnosti a snahami o sblížení, které neopětovala. Čím víc na ni tlačil, tím víc ho odstrkovala – až se jí nakonec podařilo skutečně ho odstrčit. Žili pak vedle sebe

v rozlehlém paláci jako dva úplně cizí lidé – kteří se mají na jaře brát.

Hrdlo se jí stáhlo steskem po blízkosti, již s Herodem kdysi měli a která se vytratila jako kouř nad vyhaslým ohništěm. Bylo jí tak úzko, že se jí chtělo křičet, utéct a schovat se. Sama už v posteli déle vydržet nedokázala.

Vyštrachala se z hromady přikrývek jako zpod závalu, bosá chodidla ji zastudila na dlažbě, hedvábnou noční košilkou prosákl chlad. Zachvěla se po celém těle a chloupky se jí zježily. Přehodila si přes ramena široký pletený šál a po špičkách vycupitala na chodbu.

Vzápětí zalitovala, že se lépe neoblékla nebo si aspoň na nohy nevzala trepky. Mráz ji sevřel, až jí z hrudi vymáčkl dech. Tma jako by oživila, pod hladinou se zahemžily prastaré stíny. V dětských letech se před strašidly a ošklivými sny ukrývala u maminky – a naivně doufala, že by tam tentokrát mohla nalézt útočiště sama před sebou.

Zaťukala na zamčené dveře a posléze – když se nic nestalo – znovu a hlasitěji. Ozvalo se šustění, zavržení a potom nerudný, nevyspáním přiskřípnutý hlas: „Co je?“

„To jsem já,“ špitla drkotajíc zuby.

Blížící se kroky ztlumil koberec, závora železně zachřestila. V temné škvíře, která se před ní rozevřela, bledě zasvítily maminčiny oči. „Pročpak nespíš, holčičko?“

„Nejde mi to...“ vypravila ze sebe Mariamnė, která se už v tu chvíli trásla jako uschlý mandloňový list. „... můžu za tebou?“

„Prosím tě, pojď dál, ať se mi tu nenastydneš, a honem si zalez pod peřinu.“

Mariamnė poslechla. Zavrtala se do vyhrátých přikrývek nasáklých známou maminčinou vůní, stulila se do klubíčka a zase si konečně jednou připadala v bezpečí. Maminka vklouzla k ní a pevně ji objala. Přitiskly se k sobě a nějakou dobu byl slyšet jen dvojí zrychlený ženský dech.

„Už mi povíš, co tě trápí?“

„Tys otce milovala?“ šeptla Mariamnė.

„Proč se ptáš?“

„Asi jsem si... zasnuby a ty věci okolo... zkrátka představovala jinak.“

„Ach, holčičko, kdybys věděla, jak mě to celé mrzí...“ vzlykla a pak se k ní zoufale přitiskla, takže rázem nebylo jasné, kdo koho svírá v náruči. Mariamnė ucítla, jak jí na rameno stékají horké slzy. „Vím, že jsem měla být neústupnější... nedat jedinou dceru takovému násilníkovi... ale mluvil o míru a... dokážeš mi vůbec kdy odpustit?“

Mariamné bylo do pláče. Útěchu tedy nenalezla, jen ještě větší zmatek a strach. Od maminky se vracela v žalostné náladě a s nitrem rozbouřeným tak, že téměř nevnímala, jak ji prochladlá kamenná podlaha studí do chodidel.

Vyděšeně sebou trhla, když sáhla po klice a zjistila, že dveře ložnice jsou pootevřené. Opravdu byla tak roztržitá, že si nechala zbůhdarma utíkat drahocenné teplo? Nebo snad... polkla, zaváhala. Srdce jí tlouklo jako o závod, když strčila do dveří rukou a opatrně vklouzla dovnitř.

Do chřípí ji okamžitě udeřil zápach vína a potu. Ztuhla jako přimražená, dech se jí vzpřičil v hrdle... Pak ale rozeznala jeho zkroušeně se hrbící siluetu a úlek se rázem změnil ve vztek. „Kdo tě sem pustil?“ osopila se na něj.

Herodes sedící na posteli sebou škubl, jako by ho bodla jehlicí. V očích se mu zaleskla zoufalá prosba: „Chtěl jsem se rozloučit...“

Ale Mariamnė s ním neměla slitování: „Ptám se, kdo tě sem pustil?“

„Klepal jsem,“ hlesl provinile, „ale bylo odemčeno a...“

„Jak se opovažuješ?“ Mariamnė si uvědomila, že křičí – a bylo jí to jedno. Stejně jako to, že ji zebou nohy, že se celá třese a slova se jí u úst sráží v mlhu. „Vlámat se do mého soukromí – kam jsem tě nepustila? Dělat si, co si zamaneš? Brát si, co se ti zlíbí?“

„Mariamnė, já odjíždím. A doufal jsem, že si promluvíme...“

„Ano? Tak mluv!“ Samotnou ji překvapilo, jak hlubokou vůči němu chová nenávisť.

„Opravdu,“ hlas se mu zlomil, „se chceš rozejít ve zlém?“

„Záleží na tom? Vyhandlovals mě, jako bych byla pouhý kus chovného skotu... Tak proč se teď zajímáš, jak to mezi námi je?“

Vzlykl, obličej skryl v dlaních. „To pro tebe nic neznamená ani blízkost, co jsme měli?“

„Všechno krásné, co mezi námi bylo, jsi zničil.“

Zasténal, rozhodil rukama. „Vím, že dělám chyby... ale to nemění nic na tom, že mi na tobě záleží...“

„Na mně? Nebo spíš na tom, že ses mohl ujmout vlády?“

Zavrtěl hlavou. „Nestojím o království, pokud bych měl kvůli tomu ztratit tebe. To, co k tobě, jsem nikdy k žádné ženě necítil. Jsi jediný člověk na světě, se kterým dokážu být opravdově šťastný...“

Zlostně si odfrkla – snad aby skryla, jak je jí úzko. „Vytvoř nátlak? To ti vždycky šlo.“

„Tak mi řekni, co mám dělat?“

„Proč?“

„Protože tě miluju,“ vrhl na ni truchlivý, úpěnlivý pohled.

Nakrčila nos, rysy jí odmítavě ztvrdly. „Já tebe ne,“ uslyšela se surovou samozřejmostí říkat sama sebe.

„Chápu,“ zachraptěl. Dvě veliké pomalé slzy mu tiše stekly do černého vousu. Zvedl se, kývl a odšoural se pryč.

Mariamné se rozplakala. Pod žebry v tu chvíli ucítila zoufalé nenapravitelné prázdno. Jako by jí někdo sebral duši.

VÍTĚZNÝ VOJEVŮDCE

„Bylo to velké vítězství. Římané nikdy předtím nebojovali v takové bitvě. Antonius a ti, co byli s ním, si u Filip získali slávu, která jim vydržela dalších deset let.“

(Ronald Syme: Římská revoluce)

[březen roku 41 př. Kr.]

Oči měl zavřené. O to ostřeji vnímal ostatními smysly. Její vzrušený, zrychlený dech. Nahořklou, kořeněnou vůni mladého těla. Promyšlené, cílevědomé doteky prstů. Veškerou její sílu a živočišnou energii.

„Jsi nějaký napjatý,“ naklonila se nad ním. „Co tě trápí?“

Namísto odpovědi jenom tiše hekl. Prohmatávala mu záda sval po sval, a právě mu se stejnou samozřejmostí, s jakou pekař hněte po ránu těsto, začala zpracovávat ztuhlá ramena a šíji.

„Teď to trošku zabolí,“ uchichtla se. Přizvedla mu pravou paži, zabořila loket mezi páteř a lopatku a surově jím tam zakroužila.

Zasténal, musel se kousnout do rtu, aby nevykřikl.

Ještě přitlačila: „Vydrž, máš to tam celé zauzlované – to bude od toho věčného máchání mečem... Uvidíš, jak se ti uleví.“

Ve tmě za semknutými víčky se mu roztančily hvězdičky. Nohy mu sebou nekontrolovaně zaškubaly. Napadlo ho, jestli má takové týrání vůbec zapotřebí, pokud zítra... Honem takové myšlenky zaplašil.

„Nevrť se... a je to. Cítíš rozdíl?“

Cítil jen, že se mu chce umřít.

„Ještě uděláme druhou stranu, ta by měla být lepší.“ Obešla stůl a celý postup zopakovala.

Zátylek se mu orosil. Zaskřípěl zuby. Bezvýsledně sebou zazmítal.

„Copak? Tak hrozné to přece být nemůže?“ Znovu se zasmála. Chraplavě, hrdelně a s nepřeslechnutelným nádechem smyslnosti. „Teď už nás každopádně budou čekat ty příjemnější věci.“

Polkl. Nebyl si jistý, nakolik je na vině zvědavost a touha zjistit, jak asi chutná tohle zakázané exotické ovoce. Pouze si uvědomoval její blízkost. A proti své vůli musel přiznat, že ho dívka s ebenově černou pletí neodbytně přitahuje. Z hrdla se mu vydral slastný povzdech, když mu po zádech opatrně rozlila rozehřátý olej a počala mu ho vmasírovávat do kůže. Dlaně měla teplé, hebké na omak, a přitom pevně stavěné. V rukou obratnost hrnčíře a fortel kameníka.

„Pověz mi něco o sobě, Herode.“

„A co bys chtěla slyšet?“

„Třeba odkud jsi do Tarsu přišel. A jaké máš plány...“

Zaváhal. *Jenže, prolétlo mu hlavou, není to možná poslední příležitost si s někým promluvit?* Cynthii prakticky neznal, za současné konstelace to však bude spíš výhoda. Zhluboka nasál vzduch do plic, ještě se na chvíli odmlčel – vlastně jen proto, aby mohl naplno vnímat její hřejivý klouzavý dotyk – a spustil: „Nepředpokládám, že by ti něco říkalo Judsko. Je to země ležící na východním okraji Středomořího moře – malá, ale o to pyšnější. Otec vybojoval pro zdejší lid samostatnost, když pomohl Caesarovi při jeho tažení do Egypta. Leč římská vděčnost mívá krátké trvání a po Caesarově smrti jsme se znovu ocitli v obklíčení nepřátel. Musel jsem si vybrat, proti komu budu bojovat a s kým se naopak spojím. A vybral jsem si Cassia.“

„Promiň, ale já politice vůbec nerozumím. Ta jména už jsem někde slyšela, ovšem nic víc.“

Musel se zasmát a zároveň ho píchlo u srdce. Byla tak bezstarostná, roztomile dětsky naivní. A přitom způsob, jakým se hýbala, a medový, smyslností nasáklý hlas nemohl nechat nikoho na pochybách, že v jiných ohledech má zkušeností na

rozdávání. „Nevadí,“ opáčil přiškrceně, „nebudu se pouštět do detailů, stačí, když řeknu, že jsem se zamíchal do občanských válek a zvolil si špatnou stranou.“

„Je to zlé?“

„Dost zlé.“

„Co to znamená?“ Do šepotu se jí vkradla úzkost.

„Nejspíš mě popraví.“

„Víš to jistě?“ polekala se, jako by spatřila přízrak. Její prsty se mu křečovitě zařaly do zad.

„Jistě ne, ale existují zjevné indicie.“ Cítil, jak se Cynthii-ny ruce podvědomě znovu daly do práce. „Je to už skoro dva měsíce, co jsem sem připlul na Antoniovo pozvání. Za celou tu dobu mě nebyl ochotný přijmout. Ani jako potenciálního spojence, ani jako prosebníka. Zato jsem dostal přidělené čtyři pretoriány. Oficiálně kvůli vlastní bezpečnosti, ve skutečnosti mě na každém kroku střeží jako vězně.“ Odfrkl si, nespokojeně mla skl. „Ale s tím člověk beztak nic nenadělá. Nenajdeme raději veselejší téma?“

„V první řadě se otoč, namaširovala bych ti ještě paže a hrudní svalstvo.“

Poslechl. Když se převalil na úzkém lůžku, svezla se mu z beder rouška kryjící až dosud jeho nahotu. Dívka padající látku pohotově zachytila, než ji však vrátila na místo, zcela bezostyšně si Heroda prohlédla. Ústa jí zvlnil potutelný úsměv, ve chtivě rozšířených očích se zablýsklo. Herodes se ošil, zakabonil se, sraštil čelo. Zmátlo ho, že ho ten nevyžádaný projev chlápného zájmu napůl vzrušil a napůl rozladil. „Pokračuj, laskavě!“ utrl si na ni se surovostí, kterou si mohl odpustit.

Nehnula ani brvou. Na hrubé zacházení byla podle všeho coby otrokyně zvyklá. „Odpusť, pane, nechtěla jsem tě popudit. Jen bys měl vědět, že znám mnoho způsobů, jak muže potěšit. A šikovně mám nejen ruce.“ Palci mu prohnětla směrem od zápěstí vzhůru nejprve jedno a pak i druhé předloktí.

„Co tím chceš říct?“

Zasmála se. „Nařídili mi, abych ti vyhověla ve všem, co si budeš přát. A vzhledem k tomu, jak přitažlivý jsi,“ horkou dlaní mu přejela po břicho, „soudím, že bych si to dokázala užít stejně jako ty.“

„Nejdřív,“ odkašlal si, „dokonči, co jsi začala.“

„Samozřejmě,“ sevřela mezi prsty jeho levý prsní sval.

Neklidně se zavrtěl, hlavou se mu honilo všechno možné. *Nařídili?* zopakoval si pro sebe. Kdo a proč asi? Měla mu snad zpříjemnit odchod? Poskytnout útěchu na sklonku existence? Nebo za tím bylo něco víc?

Herodovi se do páteře zahryzl strach. Primitivní děs zvířete zahnaného do kouta. Vydestilovaná hrůza ze smrti. Chvillemi dokázal i sám sebe přesvědčit, že už se smířil s nevyhnutelnou konečností bytí – vždyť v nejhorším se z Tarsu nevrátí. Jenže teď viděl, jak plané to bylo obelhávání. Každý nerv v jeho těle křičel, že chce žít a bojovat a urvat si pro sebe na světě kus místa. A jednou se třeba stát králem...

Rozřešení hádanky – útroby se mu sevřely, jako když kat utáhne uzel na konopném provaze – se každopádně dočká už zítra. Nedlouho po poledni mu dorazila vosková tabulka s pozváním do paláce a otištěnou triumfórovou pečetí. Prý by rovněž bylo záhodno, aby vpředvečer navštívil zdejší lázně. A když absolvoval všechny předepsané procedury, ujala se ho dychtivá a ke všemu svolná Cynthie.

„Ty ses s Antoniem nikdy předtím nesetkal?“ přefala tok jeho myšlenek.

„Jen jednou... ale to už je dvaadvacet let.“

„Ano? A jaký je?“

Dobrá otázka. Bylo by záhodno soupeře znát, než se s ním zítra střetne. Jenže čím víc o Antoniovi slyšel a čím víc se ho snažil pochopit, tím méně mu obraz toho člověka dával smysl.

„Prosím,“ žadonila mazlivě, „řekni mi o něm něco.“

Herodes se nadechl k odpovědi a pak se zarazil. Znovu ho sevřel strach a hrdlo se mu stáhlo. Uvědomil si, že už začíná být paranoidní a že by byl ochotný tuhle dívku s velikýma nevinnýma očima podezírat, zda není Antoniův špiel. Bezútěšně potřásl hlavou. Dolehlo na něj zoufalství a smrtelná únava. „Nechci si povídat.“

„A co bys chtěl?“ Nestydatě plné rty se jí poodchlípily v nezbedném úsměvu. Po zubech přešel růžový jazyk. V pohledu zajiskřilo.

Zajíkl se, polkl. „Pro začátek pohár vína.“

„A nepůjďme vedle? Nechala jsem tam do malého bazénku napustit horkou vodu.“

„Hm,“ zvedl se, kolem holých boků si omotal prostěradlo.

Potemnělou jizbu provoněnou směsí bylin ozařovaly zhruba dva tucty promyšleně rozmístěných svíček. Kotouče rozlitého světla se komíhaly po pestrobarevné dlažbě s výjevy cizokrajných ptáků a ryb. Cynthie si klekla, poloprůsvitný chitón, který měla na sobě, se jí přitom vyhrnul vysoko přes štíhlá stehna. Rukou zkusmo rozčeřila hladinu, voda v nádrži se zatřpytila jako roztavený kov.

„Je akorát,“ usmála se, „půjdeš první?“

Heroda napadlo, jak bezpředmětná byla snaha zakrýt před ní vlastní nahotu. Po všech těch dotecích, které si s ním vyměnila, postrádal stud jakékoli opodstatnění. Znovu tedy rozvázal nepořádný uzel, plátno odhodil a se slastným povzdechem se ponořil do lázně.

Došla ke stolku, naplnila číši vínem a podala mu ji. „Chtěl bys, abych šla za tebou?“

Hrdlo se mu sevřelo, změřil si ji od hlavy k patě a potom se očima zaklesl do jejích. Byla krásná a věděla to. Vysoká, útlá, s pružnými údy a pevně stavěnou pávní připomínala z ebenu vyřezanou sochu bohyně. Černá pleť se jí leskla, vlasy splývaly přes ramena v měkkých prstýncích. Nejvíc ho ale fascinovala její tvář: s rysy vyváženými tak, že v nich nic nechybělo ani nepřebývalo, a s lenivým výrazem šelmy.

Zkřížila paže, uchopila bělostný lem chitónu mezi prsty a v prostém, nepříkrášeném gestu si ho přetáhla přes hlavu. Zajíkl se. Přisahal by, že plamínky svíček sebou zazmítaly, když vzduch poznenáhlu nasákl temným kouzlem sálajícím z jejího na odiv vystaveného těla.

Nespěchala. Dala mu čas, by se mohl pokochat každou její jednotlivou oblinou a křivkou. Aby se mu zrychlil dech, krev rozbušila ve spáncích a v podbřišku se rozhořel hlad, který pouhý pohled na ni už posléze utiшит nedokázal. Pak se teprve pohnula – stín mezi stíny. Sladký přízrak ženy s planoucím pohledem. Prsa se jí pohupovala a boky zavlnily jako pardálí hřbet. Vkročila do vody a s tichým šplouchnutím vklouzla k němu.

Strnule tam seděl, díval se na ni a vnímal sžíravé napětí, které se mezi nimi rozhostilo. Přisunula se blíž. Pod hladinou ucítil její rozpálenou kůži. Voněla vzrušením – a hořce jako

zapomnění. Útroby mu sevřel zoufalý stesk po životě, který si naplánoval a který mu unikal mezi prsty, po Mariamně, která ho odmítla, po politice a válkách, v nichž neuspěl a teď za to bude muset zaplatit.

Zaskřípěl zuby. Ústa mu naplnila žlučovitá pachutí marného vzdoru. Zatoužil natáhnout ruku a zmocnit se té černé dívky. Zakousnout se do bezostyšně se nabízejících krvavých plodů rozkoše. Přehlušit na pár prchavých okamžiků vtíravý, do hrdla stoupající strach ze smrti...

Nikomu přece nic nedlužil, tak proč ještě váhá? Bylo by tak snadné podlehnout, vydat se napospas vlastnímu chtíči... Jenže by to nebylo správné! Zítra možná bídne pojde jako pes a Mariamně jeho láskou opovrhla. Ale to nic neměnilo na skutečnosti, že on ji miluje. A na tom jediném záleželo...

Cynthia se k němu hladově přivinula. Dlaní mu sklouzla do klína. Věděla přesně, co dělá. Na uchu ucítil její jazyk a horký dech.

Herodes si odrkl. Mohla být sebeobratnější, ale on už se rozhodl. A vůli měl ukutou ze železa. Odstrčil ji od sebe, až voda vyšpláchla. Zvedl se. A beze slova odešel.

Nebyl na sebe pyšný, že ji odmítl. Necítil sebemenší uspokojení – jen zoufalou, bezhlesou prázdnotu. Jako by mu někdo krumpáčem otevřel díru v hrudi, kudy teď utíká krev a teplo. V životě si nepřipadal osamělejší, než když se to ráno v doprovodu pretoriánů vydal do paláce. Netušil, zda se mu nakonec vůbec podařilo usnout. Hlava mu třeštila. Bdělé myšlenky, které ostatně nebyly o nic méně strašidelné, se mu propletly s nočními můrami tak důkladně, že zbyla jen temnota bez budoucnosti, ve které co nevidět utone.

Zaskřípěl zuby, napřímil hřbet: litovat se nebude... Přes tvář ho šlehl studený poryv větru přinášející od pobřeží vůni mořských řas a vysrážené soli. Zima skončila, ale léto se prozatím opozdilo. Nárek racků se nesl nad střechami chladem se choulícího města. Minuli zdejší věhlasnou knihovnu, která se po nešťastném vypálení té alexandrijské stala se svými dvěma sty tisíci svazky třetí největší pokladnicí vědění na světě a kterou

Herodes v uplynulých týdnech pravidelně navštěvoval. Namísto fascinace ho však při pomyšlení na všechny ty zaprášené starobylé spisy sevřela o to větší úzkost.

Prodírali se houstnoucím davem. Slunce se jen zvolna škrábalo nad domy – pobledlé a zkroušené, jako by ho po včerejšku šířala kocovina. Brzy však nabere na síle a rozežene i poslední zbytky vlhkých stínů. Lidé na tržišti se začnou potit. V nehybném vzduchu uvízne zápach podpaží, cibule a kazících se ryb... Herodes potřásl hlavou. On se tím trápit nemusí.

Rychle prošel mezi stánky a na hlavní ulici zabočil doprava k vládní čtvrti. Spěchajících nebylo, namísto shluků lůzy nyní míjel procesí knížátek a knížat obklopených otroky a stráží, nosítka vypasených boháčů, ztrhané tváře uštvaných úředníků a přísně zaťaté čelisti římských legionářů. Pach nemyté chudiny nahradila těžká vůně drahocenných olejů. Za zády mu dusali po zuby ozbrojení pretoriáni.

Když před schody do místodržitelského paláce spatřil oddíl židovských těžkooděnců střežících schránu z cedrového dřeva, nečekaně mu to na tváři vyloudilo úsměv. Aspoň k něčemu ty dva bezcílné měsíce v Tarsu byly. Jeruzalémští řemeslníci pracující dnem i nocí stačili dar pro Antonia připravit včas, aby dorazil poslední možnou lodí. Fasaélův list Herodes jen zběžně přelétl. Vrátil se k němu později, dostane-li k tomu příležitost.

Marcus Antonius mu vyšel vstříc doprostřed atria. Výraz měl nečitelný. „Á! Syn svého otce, vítej, Herode.“

„Můj pane,“ uklonil se Herodes. Cítil, jak čas zpomalil a ztěžkl jako houstnoucí tma. Nádech, výdech. Napřímil se a jeho pohled se střetl s Antoniovým. O jeho osudu už možná rozhodli jiní, nemohli mu však sebrat důstojnost.

V Římanových nebesky modrých očích se zablýsklo. Tázavě. Pak i pobaveně. „Prosím tě, nech si toho *pána*. Na zdvořilosti mě neužije. O čem jsme si to chtěli povídat?“

Herodes sevřel rty. Hrdlo se mu stáhlo. Žaludek v něm udělal kotrmelec a potom ještě jeden. „O Cassiovi a mé spolupráci s ním.“

„Vážně?“ podivil se Antonius a zamyšleně si promnul hladce vyholenou bradu, „to už si nevzpomínám. Zapomeň na to. Máme před sebou důležitější práci.“ Ušklíbl se jako někdo, kdo má

neustále něco za lubem, a spiklenecky na Heroda mrkl. „Vino například! – Mimochodem: říkej mi Marcu.“

Herodes mlčky a takřka proti své vůli stiskl nabízenou pravici. Nerozuměl. Pochopil jednotlivá slova, ale jejich význam mu unikal. Připadal si jako herec, který vylezl na jeviště v nesprávný čas a do nesprávné frašky. Jako postava, která se ocitla v cizím příběhu.

„Copak,“ Antonius ho volnou rukou přátelsky poplácal po rameni, „zdáš se mi nějaký zaražený. Takhle sis mě nepředstavoval?“

Herodes polkl, trochu se sebral. Potřeboval se soustředit na to, co říká, a ne plýtvat pozorností děláním si zbytečných nadějí. Odkášlal si: „Ehm, tedy: Marcu. Nic mi nezpůsobí větší potěšení než připít na tvé zdraví a mnohočetné úspěchy. Ale dovol mi nejprve, abych ti předal svůj skromný dar.“ Luskal na čtyři hromotlucké otrocké nosiče, kteří se zuchnutím postavili své břímě na vyleštěnou podlahu.

„Copak to?“ Říman povytáhl obočí. Herodes cedrovou truhlici otevřel a ustoupil stranou. Objevila se dvě stopy vysoká soška římského vojáka na vzepjatém koni. Vyrobili ji ti nejzručnější jeruzalémští kovotepci z více než sta liber ryzího zlata. Každý sval zvířete, každý plát jezdcova brnění i rysy jeho tváře byly vyvedeny do nejmenších podrobností. Bojovník se vrhal na neviditelného nepřítele, kopí odvážně probodávalo prostor.

„Nádhera,“ zvolal Antonius obdivně. „Skvostné dílo!“ Dřepł si a prsty polaskal hřebcovy nozdry, hřívu a hřbet. Pak pozvedl oči k Herodovi a uznale pokýval: „Přinesl jsi mi vskutku královský dar.“

„Možná si, Marcu, pamatuješ, jak jsi byl před lety hostem mého otce...“

„Jak bych si mohl nepamatovat?!“

„Byl jsem tehdy ještě chlapec, ale vím, že tě Gabinius tehdy čerstvě jmenoval velitelem své jízdy. Chtěl jsem ti věnovat něco, co by ti připomínalo naše tehdejší setkání.“

„Takže to jsem já?“ srdečně se rozesmál Antonius. „Herode, Herode! Kdybych teď neotevřel džbán svého nejlepšího vína, musel by mě každý považovat za naprostého ničemu. Tak pojď!“ Uchopil Heroda přátelsky za rameno a doprovodil ho do jídelny.

Herodes pil opatrně, pomalu usrkával a dlouho válel víno po jazyku, marně se však pokoušel soustředit na jeho chuť, stejně dobře mohl polykat zatuchlou vodu z vojenského měchu. Pořád si v hlavě nedokázal srovnat, co se stalo. Vážně se proti vši logice dočkal místo triumvirovy pomstychtivé zloby jeho přízně?

„Tak co mu říkáš?“ kývl Antonius k zaprášené kameninové nádobě. „Dobré, ne?“ dodal samolibě.

„Jistěže.“

Říman povytáhl obočí. „Jistěže? Nic víc? Tohle víno je přes sto let starý, ještě z období punských válek. Leckdo by za něj byl ochotný zaplatit tolik jako za tucet mladých otrokyň.“

Herodes se rychle vzpamatoval. „A není divu, má výjimečnou chuť. Hutnou, palčivě svíravou, a přesto při polknutí neuvěřitelně plnou a nasládlou jako polibek zralé ženy.“

„Přesně,“ Antonius spokojeně pokýval. „Víš mimochodem, kde jsem k němu přišel?“

„Netuším.“

„Když se nám podařilo odpravit Cicerona,“ utrousil Říman škodolibě na půl úst, „a zabavovali jsme mu majetek, našli jsme ve sklepě tohohle skvostu celkem čtyři džbány. Po bitvě u Filip padly dva, teď s tebou třetí a ten poslední si nechám, až...“ potměšile se usmál.

Herodes se zachvěl, hrud' mu znovu sevřela úzkost. Kolik asi chybělo, aby se ocitl na opačné straně džbánu a byl stejně jako slavný filozof, jehož zhanobenou mrtvolu s usekanýma rukama pohodili na Foru, prohlášen nepřítelem státu... Honem se opanoval a pokusil se odvést řeč: „Dovol mi, abych se ještě jednou takto osobně obdivně vyjádřil o tvém vítězství u Filip. To, co jsi v Řecku dokázal, byl za mě mistrovský kousek.“

Antonius si ho skepticky změřil: „Byla to spíš krvavá řezničina. Čtyřicet tisíc padlých a všechno Římané, s tím už jsme mohli Parthům pořádně zatopit. Jenže někdy je třeba udělat i špinavou, hnusnou práci a potom si vydrhnout ruce.“ Temnotu, která se mu mihla za očima, spláchl slavný válečník řádným hltem vína. „Ale máš pravdu, vojensky jde naší straně stěžít něco vytknout. Tři sta mil, které nás dělily od místa střetu, urazili moji hoši desetidenním pochodem a ani pak nepotřebovali odpočívat. Shodili bagáž z ramen, vyhloubili příkopy, navršili

valy, vztyčili palisádu, zahodili lopaty a šli bojovat. A ačkoli se nakonec bitva protáhla na dlouhé týdny, nikdo se nebouřil a morálka mužstva nezakolísala, ani když jsme v mrazu a úplně vyhladovělí pojídali maso mrtvých koní... Ve výsledku jsem na sebe i svoje legie docela pyšný.“

Herodes zadumaně pokýval hlavou: „Slyšel jsem, že největší potíže nastaly se zásobováním.“

„Potíže?“ vyprskl Antonius a rudé kapičky vína mu potřísnily tuniku. „To nebyly potíže, to nás jen Kleopatra nechala na holičkách. Slíbila nám stovku lodí a nedodala ani jednu... Ale neboj, však já už to té prohnané egyptské šelmě spočítám. Pozval jsem si ji do Tarsu taky!“

KRÁLOVNA A SOULOŽNICE

„Proto připravila mnoho darů, peněz i ozdob, jak se to slušelo vézt s sebou pro královnu z velké říše a bohatého království, ale nejvíce nadějí skládala sama v sebe, ve své osobní kouzlo a milostné umění. A tak se dostavila k Antoniovi.“

(Plútarchos: Životopisy slavných Řeků a Římanů)

[duben roku 41 př. Kr.]

K leopatry se dočkali o čtrnáct dní později. Tedy: skoro se jí dočkali. Tři egyptské královské veslice zakotvily necelou míli od přístavu na volném moři a pak už se nedělo nic. Na náměstí se v té době sešel tribunál. Antonius předsedal a velmoži sezvaní sem ze všech koutů světa přihlíželi. Občas některý připojil poznámku či názor. Porcovalo se bývalé Cassiovo panství.

Za římskými veliteli, kteří zaujali místo v čele, bylo vztyčeno patnáct stop vysoké plátno s malbou oblasti zahrnující území od Bosporu až po jižní hranice Egypta, dva otroci s dlouhými holemi ukazovali na země, o nichž byla právě řeč, další dva za pomoci posuvných schůdků a sady štětců označovali navržené úpravy a změny. Heroda zaskočilo, jak obyčejně Judsko vypadá. Řadový stát mezi řadovými státy, dokonce ani království, pouhá ethnarchie. Obtažené davidovskou modří, ale jinak se od ostatních zemí nelišící. O nic větší než Kommagéné nebo Galacie. O mnoho menší než Egypt nebo Arménie. Kdo mohl porozumět úradkům Všemohoucího, který si vyvolil nepatrný židovský národ za své vlastnictví.

K Antoniovi se v tu chvíli naklonil informátor. Triumvir ho vyslechl a pak prohodil k jednomu ze svých velitelů tak tiše, že mu Herodes stěží rozuměl, ačkoli seděl blízko: „Asi se ostýcháš, no, já bych se taky ostýchal. Vždyť mě její nesplněné sliby málem stály krk. Ale jsem ochoten jí odpustit, každý děláme chyby. Vezmi si člun, zajď za ní a pozvi ji ke mně na večeři.“ Muž se uklonil a odešel doprovázený desítkou vojáků, urostlých a ramenatých podobně jako on.

Vrátil se za hodinu, během níž se rozhořel spor o hornaté území na severovýchodní arménské hranici. Antonius už se každopádně začínal zoufale nudit a příchod těch, které vyslal ke Kleopatře, mu byl vítaným oživením. Tázavě povytáhl obočí. Vysoký legát svraštil čelo a zakroutil hlavou.

„Odmítla se dostavit?“

„Odmítla mě přijmout. Prý nejsem dost urozeného rodu.“

Antonius zbledl. Zaťal levou ruku v pěst, až mu mezi prsty prasklo dřevěné písátko, s nímž si dosud pohrával. Dlaní pravačky udeřil naplocho do desky stolu. Mnoho očí se k němu vyděšeně otočilo. „Ehm. Chtěl jsem jen navrhnout krátkou přestávku.“ Odpochoval a vrátil se opět veselý a přívětivý.

Hluku, který se šířil od řeky, zprvu nevěnovali pozornost. Když však postupně sílil, začali si mezi sebou nejistě šeptat a někteří vyslali otroky na výzvědy. Informátor se k Antoniovi znovu nerozhodně naklonil. Ten se zatvářil, jako by musel volit mezi úsměvem a vztekem. Pak vstal a zvučně oslovil shromážděné muže. „Moji milí, vězte, že v téhle kratochvíli prsty nemám, prý se nám tu ale objevila jakási bohyně. Přerušuji tedy zasedání, a kdo chce, může se jít podívat k řece.“

Hnali se tím směrem téměř všichni. Herodes váhal. Pověřivosti nikdy neholdoval a krom toho je jen jeden Bůh.

„Ty nejdeš?“ Antonius ho uchopil za loket.

Trhl sebou. „Nevím. Nezdá se mi...“

„Ale, prosím tě! Sice si nemyslím, že by mě bozi ještě mohli něčím překvapit, ale na druhou stranu...“ vesele se zazubil.

Dav posléze zhoustl natolik, že jim v železe zakutí pretoriáni museli razit cestu. „Isis?“ zopakoval tázavě Antonius jméno, které k nim doléhalo čím dál hlasitěji. „Není to ta egyptská bohyně moudrosti? Napadlo mě, že by v tom mohla být Kleopatra nějak namočená, a to doslova.“

Posledních několik desítek stop museli vojáci napnout veškeré síly, jako by proráželi řadami nepřítele. Štíty před sebou a zapření jeden o druhého. Pár nešťastníků byli sraženo ze břehu do líně tekoucího proudu. Konečně Marcus Antonius získal potřebný výhled a s ním i Herodes. Oba užasli, zřejmě i všemocného římského generála ještě bohové měli čím překvapit. Na vlnách se pohupovala zlatá loď a oslnivě jiskřila v paprscích slunce. Herodes si musel zaclonit oči dlaní, stříbrná vesla se zvedala a klesala v tklivém rytmu šalmají a kithar, vzduch plnila těžká vůně neznámých koření. V lanová a u kormidla se místo vousatých námořníků míhaly mladičké dívky. Nahé, zbavené chloupků i tam, kde je ženy obvykle mívají, a nadzemsky krásné. Nejeden muž na břehu zíral na jejich pružné pohyby a útlé křivky s otevřenou pusou. Na zádi stál trůn a na něm seděla královna, čtyři kučeraví chlapci s pozlacenou kůží ji ovívali vějíři z pavích per. Neusmívala se, shlížela s pohrdáním na to houfující se lidské stádo. Pýcha a samolibost se zračily v její nepřístupné tváři, bělostný šat pošíť těžkými perlami halil její půvab a uprostřed vysoké koruny se jí blyštěl obrovský rubín. Byla tajemná, nebezpečná a žádoucí.

Antonius si němý úžas odpustil. „*Pulchra mulier nuda erit quam purpurata pulchior*. Krásná žena je hezčí nahá než v purpuru. Ona si ale dovolí obléknout se, a stejně vypadá líp než všechny ty ostatní roztomilé nahotinky. Mám za to, že mě chtěla přimět k přemýšlení, jaké poklady pod hedvábím skrývá, a to se jí podařilo. Budu se jí muset podívat na zoubek.“ Kousl se do spodního rtu. „Prý umí šeptat hříšná slůvka v sedmi jazycích a říkal Caesar, že i s vlastním jazykem dokáže divy.“ Mlaskl a podrbal se tam, kde by se muž na veřejnosti drbat neměl. Pak svraštil obočí a zadumal se, nakonec se rozesmál: „Zahrála to dobře, ale já se zahanbit nenechám. To teprve uvidíte taškařici.“ Vesele poplácal Heroda po rameni, obrátil se a spěšně vyrazil zpátky do města. V Herodovi vyvolaly nahé dívenky neodbytné vzpomínky na Alexandru a Mariamné a do smíchu mu nebylo.

Do večera stačil Marcus Antonius připravit vlastní člun – důmyslnou parodii Kleopatřina. Tam, kde Kleopatra byla elegantní, on byl vyzývavý; kde jemná, on hrubý; kde krásná, on si pohrával s ošklivostí. Taškařice spočívala v tom, že po odražení od mola začal plnými hrstmi rozhazovat do vzduchu

zlaté mince. Mnozí chudáci se vrhali do chladného moře ve snaze peníz najít a vylovit. Za jediný z nich bylo možné zajistit na měsíc obživu celé rodině. Jemnou hru strunných nástrojů nahradil Antonius pijáckými popěvky, dvě nahé otlé ženštiny se na přídí polévaly vínem a z plešatých otroků nadělal satyry tak, že jim holé zadky nechal natřít zlatou barvou. Přivedl žongléry, kejklíře a polykače ohně. Sám si posadil na hlavu věnec z révových ratolestí a oblékl si bělostný chitón a rudý plášť po řeckém způsobu, popíjel z velikého dvojuchého poháru nazývaného *kantharos* a nenechal tak nikoho na pochybách, do jaké role se stylizoval.

„Dionýsos, Dionýsos,“ počal vyvolávat zhusta shromážděný dav, v Itálii by pravděpodobně křičeli *Bakchus*; byla to dvě jména téhož boha vína a nespoutaného veselí. Už kdysi dávno dal jeden z opileckých kumpánů (Varius řečený Korbel) Antoniovi pro jeho rozhazovačnou štědlost přezdívku Dionýsos, a dnes zavzpomínal nejmocnější muž říše na staré časy. Prostý lid mu tleskal a oplzle se smál, mnozí z přítomných králů rozpačitě krčili rameny.

Vrcholem Antoniova představení bylo, když sto loket od mola a dvě stě od přecpaného kamenitého břehu pozvedl nad hlavu zlatou cihličku o váze třetiny talentu, usmál se a hodil do vody i tu. Dvacet liber vzácného kovu zmizelo pod hladinou. Mezi přihlížejícími propukl šílený zmatek. Prali se, strkali, šlapali jeden po druhém a vrhali se do vln. Ani ve vodě potyčky neustaly, bili se do hlav, rdousili a topili se navzájem, moře zčeřily ruce plavců. Antonius sledoval celý výjev, popadaje se smíchy za břicho, honba za pokladem se pro většinu posléze stala bojem o holý život.

Člun zastavil a Kleopatře tak byl dán čas, aby spustila z největší veslice pozlacenou loďku a vyrazila Antoniovi vstříc. Využila tohoto času a v půli cesty se spolu bohyně Isis a bůh Dionýsos poprvé setkali.

Marcus Antonius strávil na Kleopatřině lodi večer a noc. Více než dvacet lidí bylo ušlapáno na břehu nebo se utopilo. Zlatou cihličku na dně nikdo nenašel.

Ráno se Antonius v tichosti vrátil, tribunál opět zasedl a navázal na práci předchozího dne. Odpoledne se k rokování připojila i Kleopatra. Nezamířila však mezi krále, kde mělo být její

místo. Antonius jí vyšel vstříc, uklonil se a nabídl jí křeslo po své pravici. Marca Turia, který se kvůli ní musel přesunout na kraj stolu, Antonius uchlácholil příslibem úřadu prokonzula v bohaté Asii.

Herodes nebyl sám, kdo pozoroval Římanovo chování s nevolí, znal špatné konce mužů, kterým žena vládne. Ozval se i reptavý šepot. „Asi mi bylo milejší, když mrhal zlatem.“ – „Že si ho ale rychle zkrotila a osedlala...“ Nejstarší z přítomných se chystali znechuceně vytratit, když tu došlo na okolí Gazy a západní část Herodovy rodné Idumeje. Kleopatra projevila zájem zcela nepokrytě, vstala a vznesla nárok.

„Má milá,“ pronesl s chlapeckým úsměvem Antonius, „domluvili jsme se, že se budeš dívat, a dívá se očima, nikoli pusou. Teď si laskavě sedni.“

Zrudla zlostí, nezmohla se na slovo, a on využil nastalého ticha, aby Gazu přiklepl Herodovi. Spiklenecky na něj mrkl a nechal území obtáhnout stejnou modří, jakou bylo obtaženo Judsko.

Herodes se učil rychle a Antoniovu lekci pochopil. Přitáhni si spojence co nejbliž k tělu. Dej jim zakusit přátelství a náklonnost. Vtáhni je do hry, která se hraje podle tvých pravidel. Nech je, aby si uvědomili cenu tvé přízně; a podmaň si je. – Uděloval dnes královské hodnosti, a i Kleopatra zaváhala jen krátce, než se posadila, byl to koneckonců spravedlivý obchod. Laškovně ji poplácával po stehně a mlaskavě políbil na tvář.

Východ byl rozřezán. Mezi těmi, kteří se Antoniovi podřídili, zavládla spokojenost, ostatní skřípěli zuby. Na závěr jednání se konala slavnostní večeře pro všechny významné hosty, v hlavním sále místodržitelského paláce měli bezpočetem přípitků stvrdit dohody, které toho dne podepsali, a utužit vzájemná přátelství. Družný duch, v němž uplynulá jednání probíhala, panoval i nyní v hodovní síni. Ti, kteří se odmítli Antoniově vůli podříditi, odešli s prázdnou nebo skončili ve vyhnanství. Za vstřícnými diplomaty pochodovaly těžkým krokem legie.

Když dorazili i poslední opozdilci, Antonius vstal, pozvedl číši a pronesl přípitek: „Mí milí noví přátelé,“ pokynul nejprve nalevo k shromážděným východním panovníkům, „znám vás některé pouze pár dní a mnozí pocházíte ze vzdálených zemí, přesto mezi námi zavládla obdivuhodná shoda. Velmi mě těší,

že jsem s každým z vás mohl osobně porozprávět, poznat jeho charakter a smýšlení. I na základě těchto hovorů jsem se rozhodl každému z vás nabídnout svou důvěru. Nezklamte ji, prosím, neboť chci věřit, že se osvědčíte. Že vás všechny budu moci navždy nazývat přáteli!“

Usmál se a obrátil se doprava k legátům: „Mí staří přátelé, vy, kteří už jste se osvědčili! Kde bych bez vás byl? Julius Caesar, největší muž naší doby, kdysi pravil: *V pohromách se většinou z přátel stávají nepřátelé*. Kolikrát jsem mu musel dát zapravdu, když se mi po krku sáпали zrádci a křivopřísežníci. Leč nikdo z vás,“ všechny je přejel pohledem, „a to některé znám přes dvacet let, mě nikdy nezklamal. Na každého z vás jsem se mohl bezmezně a bezvýhradně spolehnout. Pamatujete, Publie, Sexte, Marcu, pamatujete na obléhání Alésia, kde jsme rozdrtili spojené kmeny Galů? Vzpomínáte, Gaie, Lucie, Decime, na Farsalos, jak nás Pompeius vytlačoval z pozic a jak jsme byli ochotní padnout do posledního muže? Nestál jsi snad, Appie, po mém boku, když jsme bez jídla a vody museli ustoupit od Mutiny a překročit Apeninské hory? Kde bych bez vás byl? Stali jste se mi oporou, rodinou a učiteli, byli jste tím nejlepším, co mě v životě potkalo. A já se denně modlím a denně prosím bohy, abych vám dokázal být stejně dobrým přítelem, jako jste byli vy mně!“

Provedl povinnou úlitbu a vyprázdnil pohár do dna. Napjaté ticho vystřídal bouřlivý jásot a bujaré veselí. Vojáci bušili pěstmi do křehce zdobených příručních stolků a skandovali Antoniovo jméno. Nejstarším z nich se v očích zaleskly slzy dojetí. Velmoži naproti nim jim kynuli čísemi a spokojeně se usmívali.

Tak byl tedy ustanoven svět podle Antonia. Ve kterém člověk mohl být přítelem, pokud se podřídil. Anebo nepřitelem.

„Ariarathés se stal posledním ze tří generací monarchů Ariobarzanovy dynastie, problémy s mocenskými oponenty ho sužovaly od samého začátku jeho vlády. Appiános už v pasáži věnující se roku 41 zmiňuje jako jeho rivala muže jménem Sisínés. Antonius se tehdy dvořil Sisinově matce Glafyře, a údajně proto se rozhodl učinit z něj krále Kappadokie.“

(Richard D. Sullivan: Království Blízkého východu a Řím)

[květen roku 41 př. Kr.]

Vrcholilo odpoledne a vzduch se tetelil horkem. Šedavý prach se lepil na kůži a vtíral se do nozder a očí. Zvonnění rozpáleného železa a dusot kopyt zněly čím dál vyčerpaněji, koně neklidně frkali. Mezi vyprahlým rozeklaným kamením už ale počaly objevovat první seschlé keře, rozlehlé syrské roviny nechali konečně za sebou a před soumrakem dorazí do Damašku.

Stezka se zvlnila a klesla do úzké skalní rozsedliny. Stíny se prodloužily jako natahující se kostnatý spár. „Zajímalo by mě,“ zachrčel Lucius Decidius Saxa, „jak moc tahle naše cesta Parthy vydráždí.“ Římanovi bylo přes padesát, po povadle, vráskami zbrázděné tváři mu stékal pot a kreslil kolmice do zasychající špíny.

„Říkáš to s nadějí v hlase,“ uškíbl se Antonius. Na něj zjevně útrapy putování neměly sebemenší vliv. Pečlivě upravený, s hladce vyholenou bradou a krátce střiženými, stříbrem protkanými

kučerami vypadal napůl jako bájný hrdina a napůl jako přestálý cherubín.

„Nic by mi neudělalo větší radost než moct vypálit to proklaté sršní hnízdo.“ Saxa si odplivl a ohrnul nadvakrát zlomený nos posetý zanícenými póry a tenkými červenými žilkami. Před nimi jela jen hrstka průzkumníků. Za nimi stovka nejlepších mužů pretoriánské gardy, protentokrát v sedle a s černými zbrojemi skrytými pod dlouhými plášti, aby z nich palčivé slunce nevyšlo příliš drahocenné vody. S odstupem pak pochodovaly řada za řadou, setnina za setninou celé dvě legie.

„Na to bude ještě čas,“ potřásl hlavou Antonius. „Aktuálně nikoho dráždit nechci. Řím se potřebuje především zkonsolidovat, upevnit a jasně vytyčit hranice.“

„Sám víš,“ vedl si Saxa dál svou, „že se s nimi budeme muset dříve nebo později střetnout. Zvlášť teď, když se u nich usadil ten zpropadený zrádce Labienus – kéž mu za to pták uhnije. Cassius byl ukázkový ničema, ale že pošle jednoho ze svých legátů, aby se paktoval s naším úhlavním nepřítelem – to už je i na něj moc.“

„Právě. Kdyby Labienus přivedl parthské sbory k Filipům, jak s Cassiem plánovali, bývalo by bylo s námi zle.“

„O to spíš musíme uspořádat trestnou výpravu.“ Saxa zahrozil zařatou pěstí k východu. „Nejlíp hned!“

„V tom se neshodneme,“ zachmuřil se Antonius. „Co si myslíš, Herode, ty?“

Herodes povytáhl obočí. Pořád mu nešlo na rozum, jak rychle si získal Antoniovu sympatii a jak ho Říman bere vážně. Takže když se pak ještě v Tarsu rozhodl, že vykoná cestu po východních zemích, byl Herodes jediný ze spřátelených panovníků, kterého si přizval, aby mu dělal doprovod.

„To mě taky zajímá,“ vmísil se Saxa. „Dobře zvaž, Žide, na čí se přikloníš stranu.“ Zachechtal se, jeho oči však zůstaly studené a kalné jako tůň pod skalním převisem. Nevynechal jedinou příležitost, aby dal ostatním najevo, že on Antoniovu slabost pro tohoto příslušníka jednoho z porobených národů nesdílí.

„Souhlasím s tím,“ zahájil Herodes opatrně, Antonius mu byl bližší lidsky i názorově, ale se Saxou coby nově jmenovaným

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Herodes II: Svět podle Antonia.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.